

Beruházás 11: Földhő hasznosítása

Kapcsolódás a RePowerEU célokhoz

2. számú célkitűzés: a megújuló energia részarányának növelése és elterjesztésének felgyorsítása

Leírás

Magyarország jelentős potenciállal rendelkezik a geotermális energia felhasználása területén, de ez még csak minimális mértékben hasznosul. Jelenleg a mezőgazdaságban és a távhő szektorban kerül hasznosításra a földhő, mely utóbbi szektorban a részesedése 2021-ben 10% volt. A kedvező adottságokat jól jelzi, hogy Európa jelenleg legnagyobb távhő szektoron belüli földhő alapú beruházása Magyarországon, Szegeden zajlik.

A földhő képes földgáz fogyasztást kiváltani, helyben elérhető energiahordozóként fokozza az energia függetlenségünket, és hozzájárul a megújuló energiaforrások részarányának növeléséhez és az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséhez. A beruházás összhangban van a Nemzeti Energia- és Klímatervvvel, ami célul tűzte ki a földgáz részarányának 50% alá csökkentését a távhő termelésében.

Energiastratégiai cél, hogy a hasznosított geotermikus energia mértékét a 2021. évi 6,4 PJ-ről 2030-ig 13-15 PJ-ra növeljük. Ehhez járul hozzá jelen beruházás is.

Jelen beruházás célja a magyar földhő potenciál jobb kiaknázásához a pénzügyi keretfeltételek biztosítása. A beruházás a geotermikus energia kiaknázásának minden felhasználási területre kiterjed, kiemelten az ipari hőhasznosításra, távhő szektorra és a villamos energia előállítására.

A beruházás két beavatkozási irányra osztható:

- a) a geotermikus célú fűrási tevékenység kockázatának tompítása és
- b) a földhő hasznosítását szolgáló földfelszíni berendezések, erőmű létesítéséhez kiszámítható finanszírozási keret biztosítása.

Geotermikus fűrási tevékenység kockázatainak tompítása

Ez a beruházási elem a 2021-ben meghirdetett *Geotermikus alapú hőtermelő projektek tevékenységeinek támogatása* elnevezésű pályázati kiírás keretemelését célozza várhatóan mintegy 20-25 milliárd forint értékben.

A pályázati kiírás fő célja, hogy ösztönözze a geotermikus energia alapú energiaszolgáltatást az energetikai célú geotermikus fűrási tevékenység (a visszaszolgáltató kútra is kiterjedő) pénzügyi kockázatainak csökkentésével. A kútfűrásból eredő kockázatokat azzal csökkenti, hogy az igényelhető vissza nem térítendő támogatás mértéke sikertelen fűrés esetén magas, míg sikeres fűrésnél alacsony.

A földhő hasznosítását szolgáló földfelszíni berendezések, erőmű létesítéséhez kiszámítható finanszírozási keret biztosítása

Sikeres kútfűrást követően a beruházó pénzügyi és műszaki kockázata alacsony, hiszen ekkor kiszámítható keretek között, bevált technológiai megoldások alkalmazásával lehet a földhőt a kívánt módon hasznosítani. Ennek a finanszírozásához egy pénzügyi (hitel) alapot kívánunk felállítani, ami kedvező feltételek mellett, kedvezményes kamatozású hitelkonstrukciót tud nyújtani a földhő hasznosításában érintett beruházók számára.

Az alaptól hitel mindenféle geotermikus energia hasznosítását szolgáló beruházásra lesz igényelhető mind felszín alatti, mind felszín feletti tevékenységekre. Azon projektek, melyek támogatásban részesülnek a geotermikus fűrási pályázatból, nem igényelhetnek hitelt a felszín alatti beruházási elemekre. A hitelnnyújtás feltétele, hogy a hitelkérelmező érvényes geotermikus

A beruházás állami támogatásnak minősül. A beruházáshoz támogatás nyújtása a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető az Európai Bizottság 651/2014 számú rendeletének („Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról”) „Megújuló energia támogatására irányuló beruházási támogatás” című, 41. cikkének értelmében, valamint egyéb, nem egyedi notifikációs kötelezettség alá eső támogatási jogcímenek.

Beruházás 12: Középületek energiahatékonysági beruházásai

Kapcsolódás a RePowerEU célokhoz

2. számú célkitűzés: az energiahatékonyság fokozása

Leírás

A beruházás két célcsoporttal rendelkezik:

Nem önkormányzati fenntartású középületek épületenergetikai fejlesztése:

A meglévő középület állomány korszerűsítése nagy energiahatékonysági potenciállal bír, azonban támogatás nélkül az energetikai korszerűsítés nem tolódik el a mélyfelújítások irányába.

A beruházás így az energiahatékonyság fokozásának és az energiatakarékosságnak a szükségességét, azon keresztül a felhasznált primer energia mennyiségének csökkentését szolgálja. A beruházás során az audittal igazolt kezdeti állapothoz képest 30%-kal kell csökkennie az energiafogyasztásnak, amit a záró audit igazol.

A támogatásban részesítendő épületek kiválasztási szempontja kettős: az épület műszaki állapota és használata, valamint az állami fenntartású középületek funkciók szerinti megoszlása.

Támogatható tevékenységek:

A) Épületenergetika

- Az épületek hőtechnikai adottságainak javítása, hőveszteségének csökkentése
- Épületek fűtési, hűtési és használati melegvíz-rendszereinek korszerűsítése
- Digitális energiamedzsmen rendszerek bevezetése az energiaigény csökkentése érdekében
- Meglévő beltéri világítási rendszerek energiatakarékos átalakítása

B) Megújuló energiafelhasználás növelése

A hőtermelési célú megújuló energiaforrást felhasználó berendezések korlátozás nélkül támogathatók. A villamos energia termelést szolgáló megújuló alapú berendezések kizárólag kiegészítő jelleggel támogathatók.

C) Klímaváltozáshoz való alkalmazkodást szolgáló tevékenységek

Az épületek energiahatékonysági fejlesztéseivel egyidejűleg fontos az épületek klímahatásokkal szembeni ellenállóképességének növelése is, így például a zöldinfrastruktúra megoldások alkalmazása, víz és esővíz hatékony felhasználása, szélviharok elleni védelem erősítése.

Általános elvárás:

- A beruházásokat energetikai audit előzi meg és zárja le. Az energetikai auditnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy abból egyértelműen és hitelt érdemlően megállapítható legyen, hogy mekkora a kedvezményezett éves energiafelhasználása a beruházás megkezdését megelőző állapot szerint (indító audit) és a kiinduló állapothoz képest megállapított energiamegtakarítás mértéke (záró audit).

kutatási engedéllyel rendelkezzen a hiteligénylő. A (villamos energia és/vagy hő-) hálózati csatlakozáshoz szükséges beruházások is finanszírozhatók a hitelből.

2026-ig cél a hitelkeret kihelyezése, a finanszírozott beruházások fizikai megvalósítása nem lehetséges ezen időtávon belül.

Célkitűzés:

- Geotermikus energia hasznosítását célzó pénzügyi alap keretében megkötött hitelszerződések aránya a teljes keret százalékában kifejezve – 98%– adatszolgáltató az alapkezelő
- A geotermikus célú fűrési tevékenység kockázatának tompítását célzó beavatkozás keretében megvalósított projektek száma, 12 db

Mérföldkő teljesülésének ütemezése (kumulált értékek):

	2025 Q3	2026 Q2
Geotermikus energia hasznosítását célzó pénzügyi alap keretében megkötött hitelszerződések aránya (%)	20	98
A geotermikus célú fűrési tevékenység kockázatának tompítását célzó beavatkozás keretében megvalósított projektek száma (db)	0	12

Lehetséges kedvezményezettek:

A pénzügyi alap kezelője jogszabályi kijelölés alapján a Magyar Fejlesztési Bank lesz.

A pénzügyi alap kedvezményes hitelt a földhő hasznosítására megfelelő engedélyekkel rendelkező jogi személyek számára nyújthat.

A fűrési pályázat esetén geotermikus kutatási engedéllyel rendelkező jogi személyek.

Beruházás formája:

A kútfűrőshöz kapcsolódó támogatás formája pályázat útján felhasznált vissza nem térítendő támogatás. A pénzügyi alap kedvezményes hitelt nyújt a kedvezményezetteknek.

Ütemezés:

- A kútfűrősi pályázat esetén a támogatási keret megemlése: 2023 Q4
- Pénzügyi alap felállítása: 2024 Q2
- Pénzügyi alap keretének hitelszerződésekkel történő 98%-os lefedése: 2026 Q2

Beruházási költségek:

A teljes támogatási keret 212,12 milliárd forint.

Támogatási intenzitás:

A kútfűrősi pályázat esetén változó, a kútfűrés sikerességéhez igazodóan.

Lehatárolás a kohéziós célú uniós támogatásoktól:

A KEHOP Plusz által a földhő kiaknázására biztosított támogatási keretből nem lesznek támogatathatók az RRF forrásaival finanszírozott projektek.

Intézkedések állami támogatással történő érintettségének bemutatása: